

מה הביאו הרוחות

• עוזי צור
• פורסם לראשונה: 23.12.2003. "הארץ"

"Zion's Fiction" - אליהו אריק בוקובזה, גלריה נלי אמן
אליהו אריק בוקובזה מצליף ברכות בשברי החזון הציוני, בשימוש נאיווי, כמו אותנטי-
אוריינטלי, אך בהזרת השפה והמוטיוויים המוכרים הנוסטלגיים. בוקובזה תוקף גם את הציור
כמדיום בורגני, דווקא בצבעוניות שופעת. הוא חורג למיצב ציורי בניסיון שנועד מראש,
במודע, לכישלון מרהיב, שיש בו הודאה בכישלון הציור. כך תלויים יצורי כלאיים שהם לא ציור
ולא פסל, וגם הציורים שנתרו על הקיר צוירו על מצע אנטי-ציורי. במרכז ניצב
שוטר/טייס/חייל כרובוט צעצוע שידי מפתחות שוודיים (משהו בו צובט את הלב) והוא
ממסטר את השאר: פליטים מאחוריו, שורות עיניים לעצמן, כעדות אילמות המחכות ליום
שיינתן להן גם פה לצעוק ולספר. הוא ממסטר את סצינות ההתיישבות, ההתנחלות, העבודה
הזרה, החלוצים, המצוירות על ניירות מטאליים וממוסגרות במתכת מוזהבת או מוכספת,
קרה ומנוכרת.
הקיום הישראלי החלוצי היה לתחנות חלל של אקזוטיקה מופרכת. במרכז המנטאלי והסיפורי
של התערוכה נפרש הדיפטיך "גירוש": מלאך ובידו החרב המתהפכת בדמותו העירומה של
הרצל מאיריו של ליליאן, כאפולו שמי המגרש אדם משופם וחווה לבושים כאסטרונואוטים
בחליפות חלל שהן גלימות מזרחיות. זה החזון הפוסט ציוני-ציורי הכי סוגני ויפה שנוצר אי
פעם, מתוך אהבת ציון והציור.